

NORGES HØYESTERETT

Den 22. april 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Indreberg, Noer og Arntzen i

HR-2022-817-U, (sak nr. 22-037680STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Torgeir Tønsager Falkum)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Aud Kinsarvik Gravås)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å nekte en anke fremmet, jf. straffeprosessloven § 321 andre ledd første punktum.
- (2) A er tiltalt for blant annet grov narkotikaovertrødelse, jf. straffeloven § 232 første ledd, jf. § 231 første ledd, jf. straffeloven § 15. Grunnlaget gjelder salg av minst to kilo kokain og ca. 500 gram hasj til et høyt antall personer, over en periode på seks og en halv måneder. A erkjente for tingretten salg av narkotika, men aksepterte ikke politiets mengdeberegninger.
- (3) Oslo tingrett avsa 22. oktober 2021 dom der A ble dømt for grov narkotikaovertrødelse i samsvar med tiltalen. Tingretten la til grunn politiets mengdeberegninger. Han ble også domfelt for andre overtrødelse og straffen ble samlet satt til tre år og seks måneder. Han ble videre dømt til å tåle verdiinnndragning til fordel for statskassen av 1 800 000 kroner.
- (4) A anket dommen til lagmannsretten. Anken var angitt å gjelde bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt domfellelsen for grov narkotikaovertrødelse, samt straffutmålingen og inndragningen.
- (5) Borgarting lagmannsrett avsa 23. desember 2021 beslutning der As anke ble nektet fremmet.
- (6) A har anket beslutningen til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Lagmannsretten har misforstått politiets mengdeberegninger, spesielt knyttet til mengde kokain per salgsdose og salg. Videre har lagmannsretten feilaktig lagt til grunn at A har erkjent grov narkotikaovertrødelse. Lagmannsretten har også feilaktig lagt til grunn at det er skjedd salg gjennom en periode på åtte måneder, mens tiltalen kun gjelder salg over seks og en halv måneder. Det anføres etter dette at lagmannsretten ikke har gjort en reell overprøving av tingrettens dom på bakgrunn av hva som ble anført i anken, og at det ikke var forsvarlig av lagmannsretten å nekte anken fremmet.

- (7) *Påtalemyndigheten* har inngitt tilsvaer, der det i korthet anføres at lagmannsretten ikke har begått saksbehandlingsfeil.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd. Dette omfatter blant annet om begrunnelsen viser at lagmannsretten har foretatt en reell overprøving av tingrettens dom på bakgrunn av hva som er anført i anken, og gitt svar på hvorfor anken klart ikke vil føre frem. Prøvingen omfatter også om det ut fra retts- og bevissspørsmålene i saken var forsvarlig å nekte anken fremmet på grunnlag av en skriftlig og forenklet behandling.
- (9) Som lagmannsretten skriver, ble det i støtteskrivet i hovedtrekk gjort gjeldende at politiets metode for å beregne den totale mengden solgt narkotika, ikke tilfredsstiller strafferettens beviskrav. Det ble blant annet pekt på at det var lagt til grunn en for stor mengde narkotika i hver enkelt dose («bag») og i hvert enkelt salg. Det ble også anført at det skulle vært tatt hensyn til en rekke andre forhold som tilsa at det var solgt mindre enn retten hadde lagt til grunn.
- (10) Til dette har lagmannsretten bemerket at det ikke er noe prinsipielt i veien for å benytte en slik beregningsmetode som tingretten har brukt for å kalkulere den totale mengden narkotika siktede kan domfelles for. Det sentrale må være at det ved beregningen er lagt inn en tilstrekkelig betryggende sikkerhetsmargin som skal ta høyde for de usikkerhetsmomenter og svakheter som forsvarer har pekt på. Det er sluttresultatet som skal anses bevist ut over enhver rimelig tvil – ikke hvert enkelt bevismoment.
- (11) Ankeutvalget har ikke bemerkninger til dette generelle utgangspunktet. Derimot er ankeutvalget i tvil om lagmannsretten i tilstrekkelig grad har vurdert det som ble trukket fram i støtteskrivet om beregningen av omsetningen i hvert salg. Om dette skriver lagmannsretten:
- «Lagmannsretten peker videre på at det fremkommer av både KK-materialet og de såkalte flåtemeldinger (likelydende tekstmeldinger til flere mottakere) at en salgsdose skal være 0,7 gram kokain, mens politiet har lagt til grunn 0,57 gram som gjennomsnittlig mengde. Etter lagmannsrettens syn vil en slik sikkerhetsmargin ta høyde for nettopp avvik som det salget forsvarer viser til, der det er usikkerhet om størrelsen på salgsdosen var noe mindre enn 0,7 gram.»
- (12) Dette synes å bygge på en misforståelse. Politiets beregning, som tingretten bygget på – se side 12 i tingrettens dom – la til grunn at en salgsdose var 0,42 gram. Dette var basert på at det var foretatt to beslag hvor salgsdosene («bagene») i snitt inneholdt henholdsvis 0,48 gram og 0,42 gram. Idet et salg kunne bestå av mer enn én salgsdose, beregnet politiet på grunnlag av KK-materialet og utgangspunktet på 0,42 gram per salgsdose at hvert salg i gjennomsnitt utgjorde 0,57 gram.
- (13) Tingretten la altså ikke til grunn at 0,7 gram var den reelle størrelsen på en salgsdose. I anken var det anført at også 0,42 gram var for stor mengde. Det ble vist til at det fremgikk av en av meldingene i KK-materialet at det var solgt doser på 0,295 gram.
- (14) Lagmannsrettens begrunnelse på dette punktet etterlater følgelig en usikkerhet om lagmannsretten har foretatt en reell overprøving av tingrettens dom på bakgrunn av det som er fremført i anken om mengde, herunder hva domfelte har erkjent.

- (15) Det samme gjør det forhold at lagmannsretten omtaler perioden omsetningen fant sted som åtte måneder, mens tingrettens dom gjelder en periode på drøyt seks og en halv måneder.
- (16) Ankeutvalget er etter dette kommet til at lagmannsrettens beslutning må oppheves.
- (17) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Ragnhild Noer
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)